

Gagnbro-Amsberg-Ängesgårdarna-Valsan-Trumsveden.

Gagnbro är namn på en f d gästgivargård en halv mil från Gagnefs rå. Namnet har tolkats som ”den bro över vilken stora landsvägen till Gagnef går fram” (A. Gagnef. Namn och bygd 1919, sid 52). Namnet skulle även kunna vara en form som svarade mot Sahlstedts skrivning ”Gagnäfs Bro” år 1743 (Sahlstedt aa, s.32)

Amsberg är från början ett ursprungligt naturnamn, ett bergnamn, som fått ge namn åt bebyggelsen vid foten av berget. Den äldsta namnformen, ij Ambatzbaerghe, dyker upp 1359 (Diplom i R A 1359 30.9= Diplomatarium Dalekarlicum², sid.1). Harry Ståhl ger i ”Stora Tuna. En sockenbeskrivning” sid 82–83 några tänkbara förklaringar till namnets betydelse med härledning från de otaliga namnformer som förekommit under tidens gång. Det lågtyska ”ambolt”(städ) kan ha använts av tyska bergsmän vid Falu koppargruva och ordet torde därför ha varit känt i trakten under medeltiden. Vad som skulle tala mot denna tolkning, ”berget som ser ut som ett städ”, är att byn har äldre anor. Mansnamnet Amund kan vara en annan förklaring till namnet (M. Lundgren- E. Brate, Svenska personnamn från medeltiden, s.12). Liknande tankar är prosten Magnus Abraham Sahlstedt inne på då han talar om ”en man som hetat Amund och som man förmenar hava satt sin första bopåle i Amsberg” (Sahlstedt aa, s. 46). Sahlstedt var prost i Stora Tuna från 1725 till sin död 1752. Han är upphovsman till det ståtliga bokverket ” Stora Tuna i Dahlom och Bergom Minnesdöme”.

Ängesgårdarna anspelar på det ängsområde som givit området sitt namn. År 1571 kallas området Engen (skattelängd gällande Älsborgs lösen), år 1643 Engiesgården (mantalslängden) och 1750 Ängesgårdarne (mantalslängden).

Valsan. Ytter Walsan liksom St: Walsjön förekommer som namn i detta område första gången år 1648 (Lantmäteriverkets forskningsarkiv i Gävle U 46- 1:3). Val är ”en samling av ris och kvistar, en risvase i sjö”.

Trumsveden är ett litet begränsat område som ligger sydväst om sjön Liljan. Det tillhör Borlänge kommun.

Gagnbro

Dalporten 1985

I Namnberedningens protokoll kan man läsa : ”I Gagnbro har uppförts ett antal bostadsbyggnader och behov har anmälts om namnsättning av tillfartsväg till ifrågavarande fastigheter”. Det beslutade namnet blir Dalporten och det har samband med att man fordom sa att när man passerat denna plats så låg vägen till Siljanstrakten öppen. Vägen gick i början av 1900-talet längs älven och där var det trångt mellan älven och de branta skogbevuxna sandåsarna från överfarten vid Båtsta färja fram till Solbacka nära Gagnbro. Efter ”porten” vid Gagnbro öppnade sig landskapet.

Amsberg

Några beslut om namnsättning av vägar i Amsberg har inte tagits. Tre stora vägar finns dock i Amsberg. En av dessa leder från riksväg 70, på vänstra sidan av Hemsjön, förbi kapellet och fram till länsväg 293. Den andra stora vägen är länsväg 293 från Amsberg mot Falun och den tredje är just riksväg 70,71 som leder från Borlänge i riktning mot Djurås.

Ängsgårdarna

Genom Ängsgårdarna passerar länsväg 293. Vidare finns genom den gamla bebyggelsen en bygata som utgår från och sedan åter möter länsväg 293.

Valsan

Valsansjöarna ligger i utkanten av Borlänge kommun. Vissa delar av området tillhör Falun medan ett annat område vid Övre Valsan tillhör Leksands kommun. Bebyggelsen runt sjöarna har utvidgats och vissa problem att lokalisera sig för utomstående har uppstått. Fastighetsägare vid en väg i Mellanvalsan framförde till Namnberedningen önskemål om att deras väg måtte namnsättas, eftersom mindre lämpliga benämningar på vägen börjat florera. De vid vägen boende hade utan förskyllan ”drabbats” av en mordbrand i ett av husen och senare så hade även ett mord skett i anslutning till vägen.

Skyltning vid Andvägen 1998

Fotograf: Olle Stålberg

Andvägen 1998

Namnet anspelar på de sjöfåglar som finns vid Valsansjöarna. Vägen leder från sundet mellan sjöarna Nedre Valsan och Mellan Valsan fram till den allmänna vägen mellan Smedsbo och Rexbo.

Finnhyttevägen 1999

Vägen som går från den allmänna vägen mellan Smedsbo och Rexbo fram till Finnhyttan har givits namnet Finnhyttevägen. Den är belägen i området mellan sjöarna Övre Valsan och Nedre Valsan.

Grönviksvägen 1999

Vägen som går från den allmänna vägen mellan Smedsbo och Rexbo mot Grönviken har givits namnet Grönviksvägen. Den är belägen i området norr om sjön Övre Valsan.

Lomvägen 1998

Namnet anspelar på de sjöfåglar som finns vid Valsansjöarna. Vägen leder från sjön Nedre Valsan fram till allmänna vägen mellan Smedsbo och Rexbo.

Måsvägen 1998

Namnet anspelar på de sjöfåglar som finns vid Valsansjöarna. Vägen leder från sjön Nedre Valsan fram till den allmänna vägen mellan Smedsbo och Rexbo.

Slättjärnsvägen 1999

Vägen som går från den allmänna vägen mellan Smedsbo och Rexbo mot Slättjärn och Morkarsudden har givits namnet Slättjärnsvägen. Den är belägen i området norr om sjön Övre Valsan och omfattar i sin sträckning både Borlänge kommun och Leksands kommun. Kommunerna samrådte vid namnsättningen.

Stångtjärnsvägen 1999

Vägen som går från allmänna vägen mellan Smedsbo och Rexbo österut förbi Stångtjärn har givits namnet Stångtjärnsvägen. Den är belägen i området norr om sjön Övre Valsan och omfattar både Borlänge- och Leksands kommuner. Samråd skedde mellan kommunerna i namnfrågan.

Trumsveden**Sjötäktsvägen** 1998

Sydväst om sjön Liljan mellan Falun och Borlänge finns ett bostadsområde med både fritids- och permanent boende. Ett tiotal bebyggda fastigheter är belägna inom Borlänge kommun vid Trumsveden, övriga fastigheter är belägna inom Falu kommun. Vägen, som förbinder bostadsområdet med Rv 60 nedanför Karlsviksbacken, har namnsatts av Falu kommun till Sjötäktsvägen. Borlänge kommuns namnberedning beslutade att även den del av vägen som löper inom Borlänge kommun ska benämnas Sjötäktsvägen.